

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

A study of Technological Leadership of School Administrator in the Digital
Era under the Secondary Educational Service Area Office 29

ธัญนิชา สุขวงศ์¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นเรศ ชันธะระ² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น³
Tannicha Sukwong¹ Asst. Prof. Dr. Naret Khantharee² Asst. Prof. Dr. Suwimon Phoklin³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกอกหนองเต้ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 1 2) ทบทวนทางพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน และ 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย รวม 12 คน กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 12 คน นักเรียน จำนวน 129 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 52 คน และกลุ่มผู้สังเกต จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบสอบถามความพึงพอใจของครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และผู้ปกครอง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละความก้าวหน้า

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า 1) สภาพเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน ขาดการพัฒนาศักยภาพที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง นักเรียนขาดการมีวินัย สังเกตได้จากพฤติกรรมการแต่งกาย การรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง การเข้าแถว การตั้งใจเรียน การฟังชั้น ไม่รับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่รักษาสมาบัติของโรงเรียน 2) ปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน ภาระงานที่รับผิดชอบมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาอบรม จึงส่งผลให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบตนเอง และต่อส่วนรวม

2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ได้แก่ แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาครู ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความเป็นมือ

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพครู, การเสริมสร้างวินัยนักเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Master of Master of Education (Educational Administration) Ubon Ratchathani Rajabhat University

^{2,5}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

^{2,5}Course teacher in Master of Master of Education (Educational Administration) Ubon Ratchathani Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: ธัญนิชา สุขวงศ์, s.tannicha@nl.ac.th

รับเมื่อ 12 มิถุนายน 2563 แก้ไข 9 กรกฎาคม 2563 ตอรับ 11 กรกฎาคม 2563

อาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 3) การศึกษาดูงาน และ 4) การนิเทศภายใน และแนวทางที่ใช้เสริมสร้างวินัยนักเรียนมี 3 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) ครูสัญจร 2) พระธรรมนำวินัยและ 3) Cleaning day

3. ผลในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยกอกหนองเค็ม พบว่า

3.1 ผลที่เกิดกับครู 1) ครูที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจในการเสริมสร้างวินัย ในภาพรวมจากการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.53$) และวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 69.23 2) การดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของครูที่สังเกตโดยกลุ่มผู้สังเกต โดยรวมดำเนินการในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.40$) และในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$) มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 100 และในทุก ๆ ด้านมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 100

3.2 ผลที่เกิดกับนักเรียน 1) ความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียน ในวงรอบที่ 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.92$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 95.12 2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียนโดยรวมในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 59.47

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the current conditions and problems of teachers' potential to enhance student discipline at Ban Huaikok Nongkhem School under Sakon Nakhon Primary Education Service Area Office 1, 2) establish the guidelines for developing teachers' potential to enhance student discipline, and 3) monitoring the effects of teachers' potential development to enhance student discipline. The action research was conducted with two spirals comprising planning, action, observation, and reflection. The research target group consisted of 12 co-researchers and the researcher. The target group for development consisted of 12 teachers, 129 students, 52 informants, and three supervisors. The research instruments were interview forms, participatory observation forms, a teacher satisfaction questionnaire on the workshop, a satisfaction questionnaire of a researcher, co-researchers and parents with the indexes of item-Objective Congruence (IOC) value of 1.00. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and percentage and progress.

The findings of this study were as follows:

1. The conditions and problems of teachers in enhancing student discipline revealed that teachers lacked knowledge and understanding on techniques and approaches for organizing student disciplinary activities. Teachers also lacked opportunities for systematically and continuously developing potential. Students lacked discipline which could be observed from students' behaviors in terms of dressing codes, personal hygiene, student assembly, class attention, littering behaviors, irresponsible for their assigned duties, school property cares, 2) Problems regarding enhancing student discipline found that teachers lacked knowledge and understanding on techniques and approaches to organize activities to strengthen student discipline. Moreover, teachers had over workloads resulting in limited time for training. As a result, students lacked self and public responsibility.

2. The guidelines for developing teachers' potential to enhance student discipline consisted of four approaches: 1) workshops, 2) professional learning community Process (PLC), 3) study tour, and 4) internal

supervision. The guidelines for enhancing student discipline covered three activities: 1) Teacher Traveling, 2) Dharma Conducting Discipline, and 3) Cleaning day.

3. The effects after the intervention revealed that:

3.1 Teachers. 1) Teachers should develop their knowledge and understanding in terms of student discipline enhancement as a whole from the first spiral had a mean value at a medium level ($\bar{x} = 2.53$). In the second spiral, a mean score was at a high level ($\bar{x} = 4.24$) with the percentage of progress of 69.23; and 2) Student discipline enhancement operations of teachers observed by supervisor groups as a whole in the first spiral had a low level of mean ($\bar{x} = 2.40$), whereas in the second cycle showed the highest level of mean ($\bar{x} = 5.00$) with a progressive percentage of 100. All aspects had the progress percentage of 100.

3.2 Students. 1) the satisfaction of the co-researchers toward the student disciplinary behaviors in the first spiral, the overall mean was at a medium level ($\bar{x} = 3.36$). In the second spiral, there was the highest level ($\bar{x} = 4.92$) with the percentage of progress of 95.12; and 2) Parents 'satisfaction toward students' disciplinary behaviors as a whole in the first spiral was at a medium level ($\bar{x} = 3.10$), compare to the second spiral was at a high level ($\bar{x} = 4.23$) with the average percentage of progress of 59.47

Keywords: Teachers' Potential Development, Student Discipline Development

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้การจัดการโรงเรียนมีความจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในด้านลักษณะของความรู้ บทบาทของผู้เรียนและบทบาทของผู้สอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความสามารถในการเข้าใจบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้ง และบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการห้องเรียนและโรงเรียนให้เหมาะสมโดยการนำเทคโนโลยีมาสู่โรงเรียนในยุคดิจิทัลนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ที่ต้องสร้างการยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรมและความเปลี่ยนแปลงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้เห็นความสำคัญ ยอมรับและนำย้บูรณาการกับความรู้ในศาสตร์การสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้มีความเป็นครูมืออาชีพและกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรไปในที่สุดนั่นเอง (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561, หน้า 89)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ภายใต้อประเทศไทย 4.0 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ได้กล่าวถึง การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย และระบบสารสนเทศด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้องที่เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ ได้กำหนดเป้าหมายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งยังมีแผนงานโครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารทางการศึกษา รวมถึงมีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 119)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในประเทศไทยที่เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยให้สถานศึกษา

เป็นผู้ถือปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษา สำหรับการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทุกด้านจะต้องเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลงให้ครูและนักเรียนสามารถก้าวสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลได้ ซึ่งเป็นยุคที่มีความท้าทายสำหรับผู้บริหารในเรื่องของคุณภาพ ความรู้ และทักษะของผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำตนเองเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล และรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่าง ๆ สํารวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-learning และริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555, หน้า 70 - 75) นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีที่บุคลากรทางการศึกษามีและใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดเป้าหมายทิศทางการพัฒนาการศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้กำหนดจุดเน้นด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนเน้นการทำงานแบบบูรณาการมีเครือข่ายการบริหารจัดการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สถานศึกษา พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29, หน้า 45 - 46)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากเมื่อเปรียบเทียบกับเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิดในการบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีความทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงซึ่งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อนำเสนอเป็นสารสนเทศและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ดังนั้น ผู้ที่รับบทบาทในการบริหารงานในโรงเรียนจำเป็นต้องปรับตัวและแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะส่งผลสู่ความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพของครูและคุณภาพของผู้เรียนตามความมุ่งหวังของสังคม ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพขององค์กรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

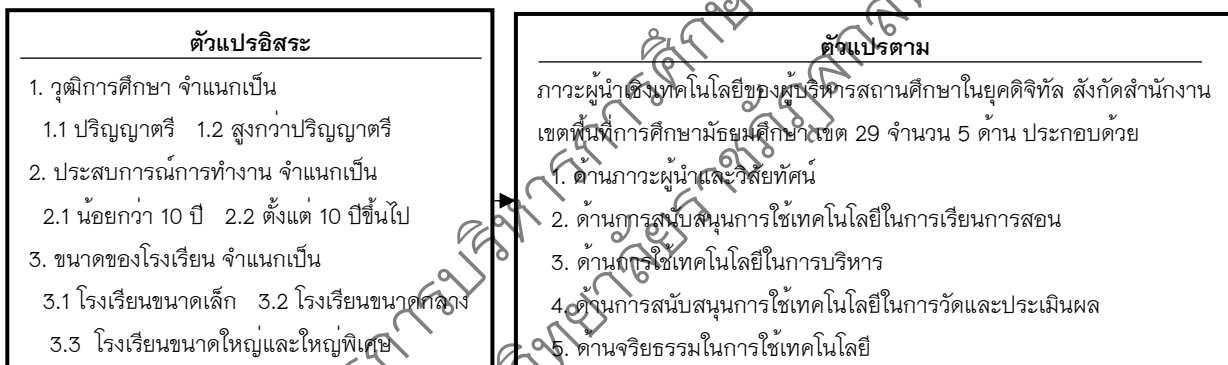
1. ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูเป็นอย่างไร
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. แนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ตามกรอบแนวคิดของ International Society for Technology in Education : ISTE (2009, Online); American Institute for Research: AIR (2009, p. 18); Kozloski (2006, p. 159); อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560, หน้า 4); ธนกฤต พรหมนันท (2559, หน้า 59); และดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2557, หน้า 91) โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสำหรับการวิจัยได้ดังแสดงในภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3,906 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 81 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ปีการศึกษา 2562 ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 40) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด จำนวน 351 คน จาก 41 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยใช้แบบแสดงความคิดเห็นเป็นคำถามปลายเปิดใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert ใน 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวนเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและการครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
5. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 54 คน และนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94
6. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมุติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่า t-test (Independent Samples) ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่ม การทดสอบค่า F-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร รองลงมาคือด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีทั้งหมด 5 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทในการผลักดันหรือสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถเข้าใจในวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีที่สื่อสารออกไปและที่สำคัญยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการกระตุ้นให้ครูมีความตื่นตัวและเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิค วิธีการเรียนรู้ รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธีที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จะต้องมีการทดสอบความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา หรืออาจจัดโครงการรณรงค์ที่สั้นๆ น้อยๆ มีการแลกเปลี่ยนสัมมนาแนวคิดในการพัฒนาโดยใช้เครือข่ายทางการบริหารระหว่างสถานศึกษา 4) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางหรือแนวปฏิบัติให้ครูหรือบุคลากรด้านการวัดและประเมินผล สามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานตามโครงสร้างงานต่าง ๆ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้น

แบบของการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ซึ่งต้องผลักดันให้มโนทัศน์ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยการออกข้อบังคับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในด้านการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ข้าราชการครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีวิสัยทัศน์เพื่อเป็นองค์กรที่ทันสมัย ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา สร้างความพร้อมผู้เรียนสู่ความเป็นนานาชาติ โดยมีเป้าประสงค์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวน 81 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29, 2562, หน้า 35) รวมทั้งตัวชี้วัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ในด้านการพัฒนาการบริหารจัดการให้เป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยระบุถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาร้อยละ 100 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ International Society for Technology in Education: ISTE (2009, p. 2) ที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการเป็นผู้นำและการจัดการยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องโดยการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2556, หน้า 82) ที่พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน มีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ บรรจบ บุญจันทร์ (2554, หน้า 269) ที่สรุปว่า การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนเป็นการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิดการตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียนในที่สุดและสอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคมและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวิจัยสร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจากข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการวางแผน มีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยีในการบูรณาการใช้เทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 – 2556 โดยมีวิสัยทัศน์ คือ การศึกษาแห่งอนาคตเป็นจริงได้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Enabling future education with ICT) และสอดคล้องกับงานวิจัยจากการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ของสอศ. หน้ดอะดัม (2562, หน้า 1911) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการและปฏิบัติโดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถหลอมรวมนโยบายการบริหารเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง ในระบบบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารกับสมาชิกภายในองค์กรและสร้างบรรยากาศทางสังคมที่เหมาะสมได้เป็นอย่างดีในการใช้เทคโนโลยี และในส่วนของโรงเรียนขนาดเล็ก มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีประชากรจำนวนไม่มากนัก เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีอำนาจและมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ และการบริหารจัดการ ดังนั้น การสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กร เป็นลักษณะของความจำเป็นผู้นำเชิงเทคโนโลยี สอดคล้องกับการศึกษาของ Chang (2012, p. 17) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีของครู และประสิทธิภาพในการสอนของครู ในโรงเรียนพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

3. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ประกอบด้วย ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทสำคัญในการผลักดันหรือสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถเข้าใจในวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีที่สื่อสารออกไปกระตุ้นให้ครูมีความตื่นตัวและเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนสัมมนาแนวคิดในการพัฒนาโดยใช้เครือข่ายทางการบริหารระหว่างสถานศึกษา กำหนดแนวทางหรือแนวปฏิบัติให้ครูหรือบุคลากรด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ให้มีสมรรถนะที่สามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ และต้องนำความรู้และทักษะมาถ่ายทอดให้ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม โดยการออกข้อบังคับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในด้านการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ดังที่ธนภฤต พรหมณันท์ (2560,

หน้า 223 – 237) ที่สรุปว่าสถานศึกษาต้องมีการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นกิจวัตรโดยการสร้างทีมงานเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและการช่วยเหลือทีมงานโดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ แก่ผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และมีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิชาชีพ อย่างยั่งยืน รวมทั้งต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างความมั่นใจว่ามีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์การสอน และในบริบทการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น และสอดคล้องกับ อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560, หน้า 66) ที่ได้สรุปแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาโดยการฝึกอบรมเป็นระยะ ๆ โดยการแบ่งปันแนวคิดซึ่งกันและกัน ภายในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาโดยการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ และเคารพกฎระเบียบ กติกา และมารยาทในการใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาโดยการแบ่งปันแนวคิดซึ่งกันและกันภายในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ด้านเทคโนโลยี เพื่อเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยีของสถานศึกษา รวมทั้งประกันคุณภาพความเป็นผู้นำวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยีของสถานศึกษา
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการจัดประกวดนวัตกรรมเทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีการออกแบบสื่อหรือนวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เทคโนโลยี
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และแลกเปลี่ยนสัมมนาแนวคิดในการพัฒนาโดยใช้เครือข่ายทางการบริหารระหว่างสถานศึกษา
- 1.4 หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเพิ่มความตระหนักให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลของการเรียนการสอน รวมทั้งตัวผู้บริหารเองจำเป็นต้องพัฒนาตนเองและเห็นคุณค่าของการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน มีการกำหนดแนวทางหรือแนวปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
- 2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ. 2554–2563 ของประเทศไทย ICT 2020*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. สืบค้นจาก <http://backoffice.onec.go.th/uploaded/Outstand/2017–EdPlan60–79.pdf>
- จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ. (2557). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชนกฤต พราหมณ์นก. (2560). การศึกษาองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. 17(1); 43–53.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). *โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). *แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (2562) *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. สืบค้นจาก <http://secondary29.go.th>
- สุเขต หมัดอะดัม. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ คช.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- American Institute for Research. (2009). *Evaluation of the school technology leadership initiative: (report 2)*. Washington DC: American Institutes of Research.
- Chang, I. H., Chin, J. M., & Hsu, C. M. (2008) *Teachers' perceptions of the dimensions and implementation of technology leadership of principals in Taiwanese elementary schools*. Retrieved from http://www.ifets.info/journals/11_4/17.pdf
- International Society for Technology in Education: ISTE. (2009). *Standards for Administrators*. Retrieved from: <https://www.iste.org>.
- Kozloski, K. C. (2006). *Principal leadership for technology integration: A study of principal technology leadership*. Doctoral dissertation, Drexel University.